
AZ IGAZSÁG A
CRACK
kokainról
base
crack
freebase
szikla
rögök
mondjnemetadrogokra.hu

MIÉRT ÁLLÍTOTTUK ÖSSZE EZT A FÜZETET

Mostanában sok szó esik a drogokról. Az iskolában, az utcán, a neten és a tévében. Van, ami igaz belőle, és van, ami nem.

Talán nem tudod, de a drogokkal kapcsolatos adatok nagy részét valójában azoktól halljuk, akik ezeket árulják. Volt dílerek bevallották, hogy bármit mondtak, hogy eladják a drogot.

Ismerned kell a valódi tényeket és az igazságot a drogokról, hogy tájékozott döntést tudj hozni velük kapcsolatban. Ezért készítettük ezt a füzetet – neked.

A véleményed fontos a számunkra, ezért arra kérünk, hogy tudasd velünk, mit gondolsz a füzetről. Látogasd meg a weboldalunkat: **mondjnemetadrogokra.hu**, vagy írj e-mailt: **info@drugfreeworld.org**.

Mi a crack kokain?

A crack kokain egy erős, komoly függőséget okozó serkentőszer, amely porított kokainból készül.* Szilárd tömbökben vagy kristályokban kapható, amelyek színe a sárgától a halvány rózsaszínig vagy fehérig változhat. A *crack* a nevét a roppanó, pattogó hangról kapta, amit olyankor ad, amikor hevítik és elszívják.

Az 1980-as években a crack az Egyesült Államokban lett a kábítószerezés egyik formája, és azóta elterjedt Észak- és Dél-Amerikában, Európában, valamint a világ más részein is. A cracket el lehet szívni vagy fel lehet szippantani. A crack elszívása lehetővé teszi, hogy a szer gyorsabban eljusson az agyba, és így intenzív és azonnali – ám nagyon rövid idejű – eufóriát eredményez, amely úgy 15 percig tart.

A crack szívása nagyon hamar függőséghez vezethet, néha akár az első alkalom után is. Azok az emberek, akik crackfüggők, abban az ördögi körben rekednek meg, hogy megpróbálják fenntartani a kezdeti magas eufóriaszintet.

Mivel a kokain nagyon drága volt, „a gazdagok kábítószerének" tartották. A crack ezzel szemben olyan alacsony áron kerül forgalomba, hogy még a tizenévesek is megengedhetik maguknak – legalábbis eleinte. De ha valaki egyszer függővé válik, a költségek gyorsan emelkednek, mivel egyre többre van szüksége ahhoz, hogy kielégítse a szenvedélyét.

* Ha további információkat szeretnél a por formában lévő kokainról, olvasd el ennek a sorozatnak *Az igazság a kokainról* című füzetét.

Szlengnevek

A crack kokain ismertebb szlengnevei közé tartoznak:

Magyarországon

- base
- crack
- freebase
- rögök
- szikla

Amerikában

- Cloud
- Cookies
- Crack
- Crumbs
- Crunch & munch
- Devil drug
- Dice
- Electric kool-aid
- Fat bags
- French fries
- Glo
- Gravel
- Grit
- Hail
- Hard ball
- Hard rock
- Hotcakes
- Ice cube
- Jelly beans
- Kryptonite
- Nuggets
- Paste
- Piece
- Prime time
- Product
- Raw
- Rock(s)
- Rock star
- Rox/Roxanne
- Scrabble
- Sleet

„Közel egy éven keresztül együtt éltem egy crackfüggővel. Szerettem őt teljes szívemből, ő volt a fiúm, de egyszerűen már nem bírtam tovább.

Megállítottak a rendőrök, és átkutattak. Hajnali hatkor ránk törtek. Az exem megállás nélkül lopott, és nem tudott elszakadni a pipájától.

Szerintem a crack gonoszabb mint a heroin – egyetlen pipa, és az ember egy erkölcstelen szörnyeteggé változik.” – Audrey

Nemzetközi statisztikák

Az Egyesült Államokban mintegy 778 000 12 éves, illetve idősebb amerikai számolt be arról, hogy cracket használt az elmúlt évben.

Egy felmérés kimutatta, hogy az USA-ban több mint 42 millió ember (a lakosság több mint 12 százaléka) használt már valamilyen formában kokaint az életében, és több mint 10,1 millióan kifejezetten cracket használtak. Ugyanez a felmérés kimutatta, hogy a felmérést megelőző hónapban cracket használók száma 14 éve nem volt ilyen magas.

Európában öt év alatt 42 százalékkal nőtt a kezelést igénylő, első alkalommal crack kokaint használók száma.

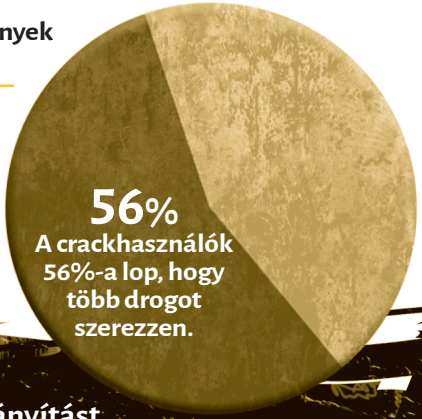
A világ más országaiban is vannak arra utaló jelek, hogy az első alkalommal drogot használók egyre fiatalabbak. Brazíliában például az első alkalommal cracket használók jelentős része tizenéves, néhányan még csak 12-13 évesek, ami aggasztó irányt mutat.

A CRACK ÉS A BŰNÖZÉS

A cracket használók **87%**-a a függősége miatt erőszakos cselekmények részesévé válik.

„A crack egy nagyon önző drog. Átveszi az irányítást az életed felett. A crack nagyon gyorsan a hatalmába kerít. Egyáltalán nem kell hozzá sok idő. Nagyon erős sóvárgást kelt benned. És mivel a betépés rövid ideig tart, végül azon kapod magad, hogy gyakrabban használod.” – Peter

Miért okoz a crack kokain olyan könnyen függőséget?

A crack kokain az egyik leginkább függőséget okozó illegális kábítószer. Hatással van az agy örömközpontjára, és így intenzív hamis eufóriát okoz. Mivel a mámor nagyon rövid ideig tart, a fogyasztók gyakran ismételten cracket szívnak, hogy megpróbálják fenntartani ezt az érzést.

Bár az első használatot az ember talán maga választja, az ismételt használat gyorsan gyengíti az önuralmat és az ítélőképességet, így nehéz leállni vele. Idővel a függőség átveszi az irányítást, és a crack a legfontosabb dologgá válik a használó életében, annak ellenére, hogy ez milyen kárt okoz.

„A crackfüggőség nekem heti 2000 dollárba került, és elkeseredetten próbáltam megszabadulni a láncaitól.” – Jennifer

A crack kokain hatásai

MELYEK A CRACK KOKAIN RÖVID TÁVÚ HATÁSAI?

A crack rövid ideig tartó, erős feldobottságot okoz, amelyet rögtön annak ellenkezője követ – mély depresszió, idegesség és erős vágyódás még több crack után. Akik használják, azok gyakran nem esznek vagy alszanak megfelelően, továbbá felgyorsult pulzust, izomgörcsöket és izomrángásokat tapasztalhatnak. A szer paranoiát,* dühöt, ellenségességet és idegességet okozhat még akkor is, amikor a személy épp nincs a szer hatása alatt.

A crack fokozza a szívroham, az agyvérzés, a görcsök és a légzési nehézségek kockázatát, amelyek bármelyike hirtelen halállal végződhet.

A crack szívása további egészségügyi veszélyeket is rejt magában. Gyakran más vegyi anyagokkal keverik, amelyek elégésekor mérgező gázok keletkeznek. A crack pipák általában nagyon rövidek, és ez azt okozhatja, hogy a fogyasztó szája felhólyagzik (*crack száj*), mivel az ajkával érintkező pipa mindig forró.

* paranoid: rendkívüli módon és indokolatlanul gyanakvó és bizalmatlan más emberekkel szemben, illetve bizonyíték vagy ok nélkül fél tőlük

MELYEK A CRACK KOKAIN HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI?

A kokainfogyasztással járó olyan kockázatok mellett, mint amilyen például az erek összeszűkülése, megnövekedett hőmérséklet, emelkedett pulzusszám és magas vérnyomás, valamint az epilepsziás roham vagy a szívroham kockázata, a crackfogyasztóknál akut légzési problémák léphetnek fel, beleértve a köhögést, a légszomjat, a tüdő sérülését és a vérzést.

„Másra sem tudtam gondolni, mint a crack kokainra. És amikor valaki bármennyit is felajánlott nekem, habozás nélkül rávetettem magam, és elvettem tőle. Ez olyan, mintha egy éhezőnek felajánlanál egy egész kenyeret...

Akkor csaptak össze a fejem felett a hullámok, amikor néhány hétig egyfolytában csak az anyagot szívtam. Egy nap egyszerűen úgy döntöttem, hogy ebből elegem van – képtelen voltam továbbra is így élni. Megpróbáltam öngyilkosságot elkövetni.

Meg kell próbálnom tovább harcolni. Remélem a túlélési ösztönöm bekapcsolódik majd.”
– John

„Sikeres vállalati ügyvezetőként mentem nyugdíjba, aki két diplomás lányt nevelt fel, és kiérdemelte a nyugdíjazást. Azonban a munkahelyi búcsúztatóm a következő ötévnyi pokol kezdete is volt egyben. Itt mutatták meg nekem először a crack kokaint. A következő öt év alatt elveszítettem az otthonom, a feleségem, minden anyagi tartalékom, az egészségem és majdnem az életem. És két évet még börtönben is voltam.” – William

A crack kokain hosszú távú használata súlyos szív-, máj- és vesekárosodást okozhat. Használói körében a fertőző betegségek is gyakoribbak.

A folyamatos napi használat álmatlanságot és étvágyvesztést eredményez, ami alultápláltsághoz vezet. A crack kokain szívása agresszív és paranoid viselkedést okozhat.

Mivel a crack kokain felborítja az agyban lejátszódó kémiai folyamatokat, a használónak egyre több drogra van szüksége ahhoz is, hogy csupán „átlagosan” érezze magát. Azok, akik crackfüggővé válnak, elveszítik az érdeklődésüket az élet egyéb területei iránt – ahogyan ez más drogok esetén is megtörténik.

A crack hatásának csökkenése súlyos depressziót okoz, amely minden egyes használat után egyre mélyebb lesz. Az elvonási tünetek olyan súlyossá válhatnak, hogy a személy mindenre képes lesz, hogy hozzájusson a droghoz – akár gyilkosságra is. Ha pedig a fogyasztó nem jut crackhez, akkor a depresszió annyira elmélyülhet, hogy öngyilkosságba hajszolja az illetőt.

Testi és szellemi hatások

RÖVID TÁVÚ HATÁSOK:

Mivel a crack kokaint elszívják, a hatásai sokkal közvetlenebbek és erősebbek, mint a por alakú kokainé. Néhány rövid távú hatás:

- étvágytalanság
- magasabb pulzusszám, vérnyomás és testhőmérséklet
- összeszűkült erek
- szaporább légzés
- kitágult pupilla
- rendszertelen alvás
- émelygés
- túlzott izgatottság
- furcsa, kiszámíthatatlan, néha erőszakos viselkedés
- hallucinációk, túlérzékenység, ingerlékenység
- tapintási hallucináció, amelytől az illető úgy érzi, mintha bogarak mászkálnának a bőre alatt
- aggódás és paranoia
- depresszió
- erős sóvárgás a kábítószer után
- pánik és pszichózis
- a nagy adagok (akár csak egyetlen egyszer is) izomrángásokhoz, epilepsziás rohamokhoz és hirtelen halálhoz vezethetnek

HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSOK

- visszafordíthatatlan károsodás a fül és az agy ereiben
- magas vérnyomás, amely szívrohamhoz, agyvérzéshez és halálhoz vezet
- máj-, vese- és tüdőkárosodás
- erős mellkasi fájdalmak
- légzési elégtelenség
- intravénás használat esetén fertőző betegségek, kelések és tályogok
- alultápláltság és fogyás
- a fogak állapotának súlyos leromlása
- hallási és tapintási hallucinációk
- szexuális problémák, a nemi szervek károsodása, terméketlenség (nőknél és férfiaknál egyaránt)
- tájékozódási zavarok, apátia, zavarodott kimerültség
- ingerlékenység és hangulatzavar
- a kockázatos viselkedés gyakorivá válása
- önkívület vagy pszichózis
- súlyos depresszió
- tolerancia és függőség

Gyerekek: a crack kokain legártatlanabb áldozatai

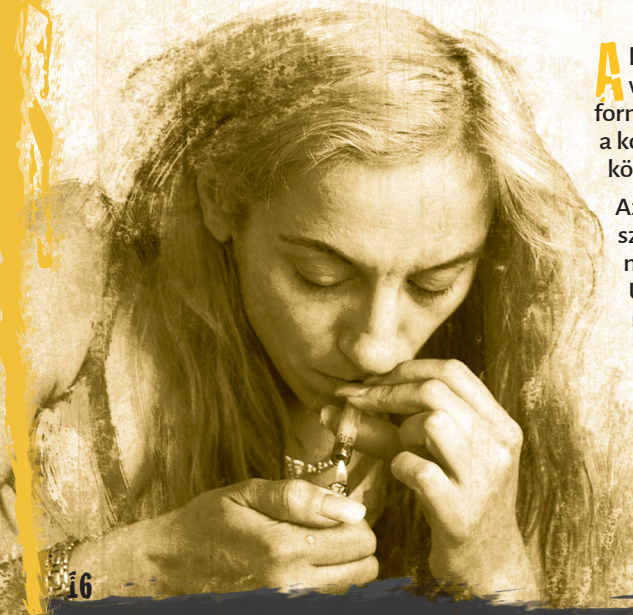
A crack kokain legártatlanabb áldozatai azok a csecsemők, akiknek az anyja a terhessége alatt használta a szert. A March of Dimes nevű nonprofit szervezet, amely az anyák és a csecsemők egészségére irányul, arról számol be, hogy a terhesség alatt a kokain használata (bármilyen formában) mind az anyára, mind a gyerekre ártalmas lehet. Súlyos vérzést okozhat, ami életveszélyes lehet, és koraszüléshez vagy vetéléshez vezethet. A cracknek kitett csecsemők születéskor elvonási tüneteket tapasztalhatnak, és hosszú távú egészségügyi problémákkal szembesülhetnek, például látási és hallási problémákkal, viselkedési nehézségekkel, tanulási problémákkal és koncentrálási nehézségekkel.

„Megmutatták, hogy milyen cigarettába sodort crack kokaint szívni, és onnantól kezdve semmi sem működött. Bulizni voltam néhány haverral, akikre akkoriban közeli barátokként tekintettem. És tudod, igaz, amit a crackről mondanak: amikor először kipróbálod... azt az eufóriát soha nem tapasztalod meg még egyszer. És ez teljesen tönkretett. Teljesen átvette felettem az irányítást.

A crack kokain tönkretette a jó híremet, az önértékelésemet és az önbecsülésemet.” – Diane

A crack kokain rövid története

A kokalevelek használata 3000 évre nyúlik vissza. A cracket, a kokain kristályosított formáját az 1970-es években fejlesztették ki a kokain térhódítása idején. Az 1980-as évek közepén a népszerűsége egyre nőtt.

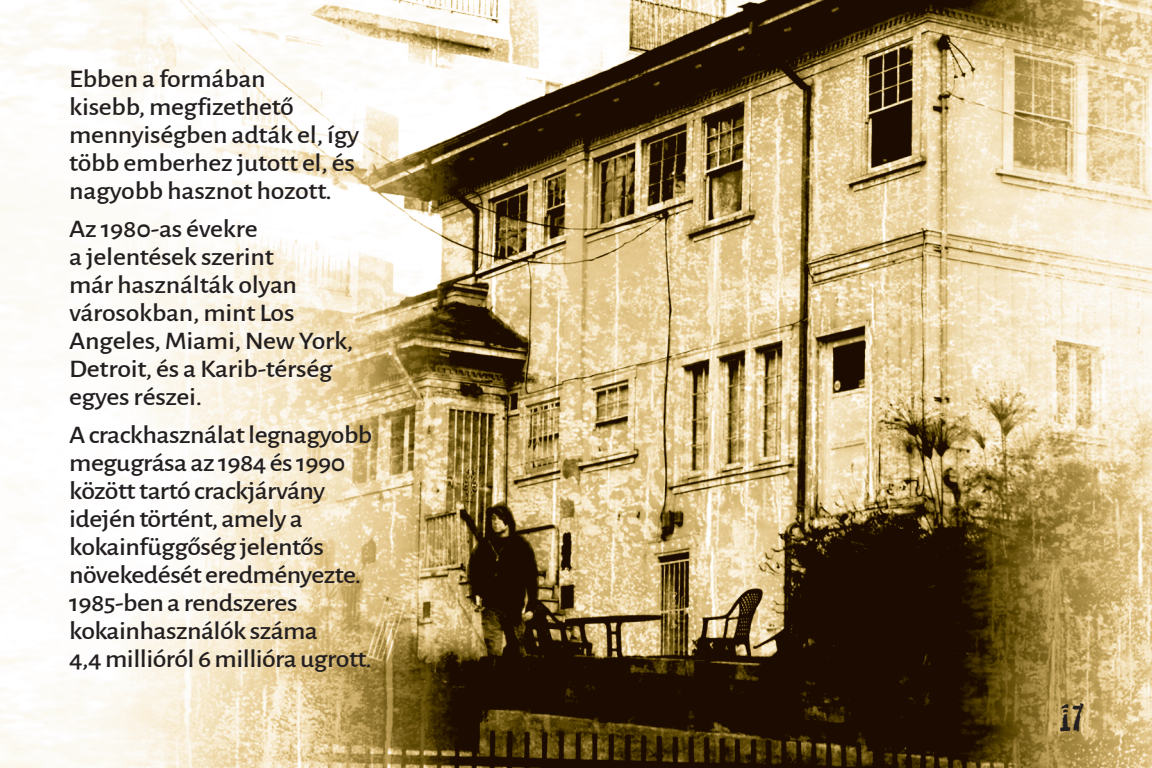
Az amerikai Drogrendészeti Hivatal (DEA) szerint az 1970-es évek végére már óriási mennyiségű por alakú kokain érkezett az USA-ba, és ennek következtében az ára nagy mértékben, akár 80 százalékkal is lecsökkent. A haszon fenntartása érdekében a drogdílerek a por alakú kokaint crackké alakították, amelyet el lehetett szívni.

A crack a dílerek álma: azonnali feldobottságot okoz, és a használóit nagyon rövid időn belül függővé teszi.

Ebben a formában kisebb, megfizethető mennyiségben adták el, így több emberhez jutott el, és nagyobb hasznot hozott.

Az 1980-as évekre a jelentések szerint már használták olyan városokban, mint Los Angeles, Miami, New York, Detroit, és a Karib-térség egyes részei.

A crackhasználat legnagyobb megugrása az 1984 és 1990 között tartó crackjárvány idején történt, amely a kokainfüggőség jelentős növekedését eredményezte. 1985-ben a rendszeres kokainhasználók száma 4,4 millióról 6 millióra ugrott.

1986 végére a crack 28 amerikai államban és Washingtonban, a fővárosban is hozzáférhető volt. Egy évvel később csak négy államban nem jelentették, hogy a crack elérhető. A crackhasználat azóta elterjedt Észak- és Dél-Amerikában, Európában és azon is túl.

2002-ben az Egyesült Királyság megtapasztalta a saját crackjárványát, és ebben az évben közel 50 százalékkal nőtt az olyan emberek száma, akik függőség miatt segítséget kértek. Az Egyesült Királyságban arról számoltak be, hogy 2000 és 2006 között a cracklefoglalások száma 74 százalékkal nőtt.

A legfrissebb jelentések azt mutatják, hogy az elmúlt hónapban cracket használók száma 14 éve nem volt ilyen magas.

Amit a drogdílerek mondanak neked

Amikor tizenéveseket egy felmérés során arról kérdeztek, hogy miért kezdtek el drogozni, 55 százalékuk azt válaszolta, hogy a barátaik nyomására tették. Menők és népszerűek akartak lenni. A dílerek tudják ezt.

Barátként közelítenek hozzád, és felajánlják, hogy „segítenek" neked „valamivel, ami majd feldob", vagy „segít ellazulni". Azt mondják, hogy a drog „segíteni fog neked beilleszkedni", vagy „vagány leszel tőle", és „ha veszélyes lenne, akkor nem legalizálnák annyi helyen".

A drogdílereket az elérhető pénz motiválja, és ezért bármit mondhatnak neked, hogy megvedd a drogot. Azt mondják: „Próbáld csak ki egyszer a cracket, és minden rendben lesz; minden gondod el fog tőle tűnni."

Amíg megkapják a pénzüket, a drogdílereket nem érdekli, hogy a drogok tönkreteszik az életed. Őket kizárólag a pénz érdekli. Volt dílerek beismerték, hogy a vevőiket csak „sakkfiguráknak" tekintették.

Ismerd meg a tényeket a drogokról! Hozd meg a saját döntéseidet!

Az igazság a drogokról

A drogok lényegében mérgek. Az elfogyasztott mennyiség határozza meg a hatást.

Egy kis mennyiség serkentőszerként hat (felgyorsít). Nagyobb mennyiség nyugtatóként hat (lelassít). A még nagyobb mennyiség méregként hat, és halált is okozhat.

Ez minden drogra igaz. Csak a hatás eléréséhez szükséges mennyiség különbözik.

De sok drognak van még egy hátránya: közvetlen hatással van az elmére. Eltorzíthatja a droghasználó érzékelését azzal kapcsolatban, ami körülötte történik. Ezért a személy tettei furcsák, észszerűtlenek, értelmetlenek, sőt pusztítóak lehetnek.

A drogok minden érzést gátolnak, a kellemeseket és a kellemetleneket egyaránt. Tehát, bár a drogok rövid távú segítséget nyújthatnak a fájdalom csillapításában, ezzel együtt rombolják a képességeket és az éberséget, valamint zavarossá teszik az ember gondolkodását.

A gyógyszerek olyan anyagok, amelyek célja gyorsítani, lassítani vagy megváltoztatni valamit a tested működésében annak érdekében, hogy a tested jobban működjön. Néha szükség van rájuk. Ettől azonban még ugyanúgy drogok: serkentőszerként vagy nyugtatóként hatnak, és túl sok belőlük halált is okozhat. Tehát, ha a gyógyszereket nem úgy használod, ahogy kell, akkor ugyanolyan veszélyesek lehetnek, mint az illegális kábítószerek.

Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

MIÉRT FOGYASZTANAK AZ EMBEREK DROGOKAT?

Az emberek azért szednek drogokat, mert valamit meg akarnak változtatni az életükben.

Íme néhány ok, amelyet a fiatalok mondtak arra a kérdésre, hogy miért kezdtek drogokat szedni:

- be akartak illeszkedni
- menekülni vagy lazítani akartak
- unatkoztak
- hogy felnőttnek látsszanak
- lázadni akartak
- kísérleteztek

A drogokat megoldásnak tartják, de végül a drogok maguk lesznek a probléma.

Bármilyen nehéz is szembenézni a problémáinkkal, a droghasználat következményei mindig rosszabbak, mint az a probléma, amit meg szeretnénk oldani velük. Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

Több millió ilyen füzetet osztottunk már ki a világon, 20-nál több nyelven.

Ahogy egyre újabb drogok jelennek meg az utcákon, és egyre többet tudunk a hatásaikról, ezeket a füzeteket naprakésszé tesszük, illetve újakat állítunk össze.

A füzeteket a Drogmentes Világért Alapítvány adja ki, amely egy Los Angeles-i központú nonprofit közhasznú szervezet.

Az alapítvány oktatási anyagokkal és tanácsokkal látja el, valamint összehangolja a nemzetközi drogmegelőzési hálózatát. Fiatalokkal, szülőkkel, pedagógusokkal, önkéntes szervezetekkel és kormányhivatalokkal működik együtt – bárkivel, aki segíteni akar az embereknek drogmentes életet élni.

REFERENCIÁK:

A füzet készítéséhez használt referenciákat megtalálod a MondjNemetaDrogokra.hu/refs weboldalon.

FÉNYKÉPEK: borító: DEA (drogok); belső borító: Corbis; 5., 8. oldal: DEA (drogok); 12. oldal: az InfoImagination.org jóvoltából

TÉNYEK, AMELYEKET TUDNOD KELL

Ez a füzet egy olyan sorozat része, amely tartalmazza a tényeket a marihuánáról, az alkoholról, a fentanilról, a szintetikus drogokról, az ecstasyról, a kokainról, a crack kokainról, a kristálymetről és a metamfetaminról, az inhalánsokról, a heroinról, az LSD-ről és a vényköteles szerekkel való visszaélésről. Ezeknek az információknak a birtokában az olvasó lehetőséget kap, hogy a drogmentes élet mellett döntsön.

Ha ingyenes online tanfolyamokat szeretnél elvégezni, vagy kapcsolatba szeretnél lépni egy Drogmentes Világért csoporttal a közeledben, látogass el a MondjNemetaDrogokra.hu oldalra

Foundation for a Drug-Free World
MondjNemetaDrogokra.hu • info@drugfreeworld.org
1 (888) 668-6378 • 1 (818) 952-5260

Szkenneld be itt a füzet letöltéséhez

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Minden jog fenntartva. A Truth About Drugs (Az Igazság a Drogokról) és a Foundation for a Drug-Free World-logó védjegyek, amelyek a Foundation for a Drug-Free World (Drogmentes Világért Alapítvány) tulajdonában vannak, és használatuk annak engedélyével történik. #S001562 - HUNGARIAN